

Aile Planlaması Yöntemleri

Özlem Can Gürkan

HEDEFLER

Bu bölümün çalışmasıyla aşağıdaki bilgi, beceri ve tutumlar kazanılır

Türkiye'nin nüfus politikalarını ve "2827" sayılı aile planlaması yasasını açıklayabilme,
Aile Planlaması yöntemlerini kullanmak için başvuranların yöntemlere uygunluklarını değerlendirebilme,
İstenmeyen gebeliklerin kadın sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerini bilme,
Aile planlaması danışmanlığının önemini/çeşitlerini bilme,
Aile planlaması danışmanlığının basamaklarını (KAYNAK) sayabilme,
Aile planlaması yöntemlerini sıralayabilme
İstenmeyen gebeliklerin nasıl sonlandırılabilirliğini bilme.

BAŞLIKLAR

Nüfus Nedir? Nüfusu Etkileyen Faktörler Nelerdir?
Ülkemizdeki Nüfus Politikaları ve Yasal Durum
Aile Planlaması Hizmetlerinin Ülkemizdeki Durumu
Aile Planlaması Hizmetinin Sunumu
Kontraseptif Yöntemler
İstenmeyen Gebeliklerin Sonlandırılması
Çalışma Soruları / Kendimizi Sınama

ANAHTAR KELİMELER

Aile planlaması; Nüfus; Nüfus Politikaları; Aile Planlaması Danışmanlığı, Bazal Vücut ısısı, Aylık Enjeksiyonlar; Transdermal Kontraseptifler, Laktasyon Amenore Metodu (LAM); Menstrual Regülasyon; Kürtaj, Spermisit; Kondom; Diyafram, Acil Kontrasepsiyon; Rahim İçi Araçlar (RİA)

24. Bakırlı RİA'nın etki mekanizmasını açıklayınız.
25. Kimlere Gönüllü cerrahi sterilizasyon yöntemleri uygulanmamalıdır?
26. Vazektomi nedir?
27. Tüp ligasyonu nedir?
28. Vazektomi cinsel yaşamı etkiler mi?
29. İstenmeyen gebeliklerin olumsuz etkileri nelerdir?
30. Ülkemizde kaçınıcı gebelik haftasına kadar istenmeyen gebelikler kçrtaj ile sonlandırılabilir?

KAYNAKLAR

Centers for disease control and prevention (CDC), Recommended Actions After Late or Missed Combined Oral Contraceptives, 2013: http://www.cdc.gov/reproductivehealth/UnintendedPregnancy/PDF/248124_Fig_2_3_4_Final_TAG508.pdf. (9.2.2016)

Dilbaz B: Kombine Hormonal Kontraseptifler: Kombine Oral Kontraseptif Haplar, Kombine Patchler, Vajinal Halka (Nuva-Ring), Aylık Enjeksiyon (Mesigyna), *Türkiye Klinikleri J Gynecol Obst-Special Topics* 5(1):22-7, 2012.

Division of Reproductive Health National Center for Chronic Disease Prevention and Health Promotion: U.S. Selected Practice Recommendations for Contraceptive Use, 2013. Adapted from the World Health Organization Selected Practice Recommendations for Contraceptive Use, 2nd Edition. Center for Disease Control and Prevention MMWR, 62 (5) : 1-60, 2013: www.cdc.gov/reproductivehealth/UnintendedPregnancy/eBook.html (5.2.2016)

Dölen İ, Özdeğirmenci Ö: Laktasyon Amenoreesi ve Sadece Progesteron İçeren Hormonal Kontraseptifler: Mini Hap, Depo Enjeksiyon ve İmplantlar, *Türkiye Klinikleri J Gynecol Obst-Special Topics* 5(1): 17-21, 2012.

Ertopçu K: Rahim İçi Araç, *Türkiye Klinikleri J Gynecol Obst-Special Topics* 5(1):37-42, 2012.

Ferguson LL, Mansuco P: Contraception and abortion. In: Lowdermilk DL, Perry SE, Cashion K, Alden KR, Olshansky EF, (eds) Maternity Women's Health Care, Elsevier, St Louis, p:171-195, 2016.

Göker E N T: Cerrahi Sterilizasyon, *Türkiye Klinikleri J Gynecol Obst-Special Topics* 5(1):58-62, 2012.

Güner H, Telli P: Bariyer Kontraseptif Yöntemler, *Türkiye Klinikleri J Gynecol Obst-Special Topics* 5(1):28-36, 2012.

Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, T.C. Kalkınma Bakanlığı ve TÜBİTAK: "2013 Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (TNSA)" Ankara, Türkiye, 2014.

İtil İ M, Yeniel A Ö: Türkiye'de Aile Planlaması ile İlgili Yasal Düzenlemeler, *Türkiye Klinikleri J Gynecol Obst-Special Topics* 5(1):1-3, 2012.

Kayıkçıoğlu F: Levonorgestrelli Rahim İçi Sistem, *Türkiye Klinikleri J Gynecol Obst-Special Topics* 5(1):43- 52, 2012.

Kırca Ü: Erkeklerde Gönüllü Cerrahi Kontrasepsiyon: Vazektomi, *Türkiye Klinikleri J Gynecol Obst-Special Topics* 5(1):63-6, 2012.

Oktay E Y: Türkiye'de Cumhuriyet'in İlanından Günümüze Uygulanan Nüfus Politikaları. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*. 7: 31-53, 2014.

Özalp SS, Eren C Y: Kontrasepsiyona Genel Bakış, *Türkiye Klinikleri J Gynecol Obst-Special Topics* 5(1):4-11, 2012.

Öztekin M K, Ergenoğlu A M: Acil Kontrasepsiyon, *Türkiye Klinikleri J Gynecol Obst-Special Topics* 5(1):53-7, 2012.

Özvarış Ş B: Üreme Sağlığı Ve Aile Planlaması: Aile Planlamasında Temel Bilgiler, Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü & Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi & İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı, Ankara, Damla Matbaacılık, s 1-5, 1997.

Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü: Cinsel Sağlık / Üreme Sağlığı Aile Planlaması Danışmanlığı Katılımcı Kitabı, Ankara, 2009.

Türkiye İstatistik Kurumu, Nüfus Projeksiyonları, 2013-2075; *Türkiye İstatistik kurumu haber bülteni*, sayı:15844, 2013.

United Nations (UN): Report of the International Conference on Population (1994), A/CONF.171/13/Rev.1. United Nations Publication Sales no.95 XIII.18, 1995: http://www.unfpa.org/sites/default/files/event-pdf/icpd_eng_2.pdf (4.11.2016).

World Health Organization (WHO) / Department of Reproductive Health and Research (RHR)/ Human Reproductive Program (HRP): Fact sheet on the safety of levonorgestrel-alone emergency contraceptive pills (LNG ECPs), 2010: http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/70210/1/WHO_RHR_HRP_10.06_eng.pdf. (9.2.2016).

World Health Organization: Hormonal Contraception and Bone Health, 2007: http://www.who.int/reproductivehealth/topics/family_planning/pbrief_bonehealth.pdf. (9.2.2016).

World Health Organization: Medical eligibility criteria for contraceptive use. 5th ed., 2015: http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/172915/1/WHO_RHR_15.07_eng.pdf. (8.2.2016).

Yanardağ Ö, Özgen Ü: Nüfus kavramı ve Türkiye'de nüfusun gelişim sürecinin değerlendirilmesi. *Mevzuat Dergisi*, 6 (66): 1-17, 2003.